



LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Kauno medicinos universiteto
Senato 2004 m. gruodžio 17 d.
Nutarimu Nr. 3-11

ATNAUJINTA
2013 m. gruodžio 20 d.

ODOS NAVIKŲ DIAGNOSTIKA IR GYDYMAS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:

Odos ir venerinių ligų klinika, vadovė prof. dr. Skaidra Valiukevičienė

parašas

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:

1. Odos ir venerinių ligų klinika, vadovė prof. dr. Skaidra Valiukevičienė

Parašas

2. Onkologijos institutas, vadovė prof. dr. Elona Juozaitytė

Parašas

3. Patologinės anatomijos klinika, vadovė prof. habil. dr. Dalia Pangonytė

Parašas

4. Radiologijos klinika, vadovas prof. dr. Algidas Basevičius

Parašas

Kaunas, 2013 m. gruodis

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Medicinos ir sveikatos mokslai
Moklo kryptis, šaka (kodas)	Medicina – M 001
Dalyko pavadinimas	Odos navikų diagnostika ir gydymas
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS)
Paskaitos	14 val.
Seminarai	50 val.
Savarankiškas darbas	96 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1.	Prof. dr. Elona Juozaitytė	LSMU Onkologijos ir hematologijos klinikos vadovė	32 71 25	Elona.Juozaityte@kaunoklinikos.lt
2.	Prof. dr. Algidas Basevičius	LSMU Radiologijos klinikos vadovas	32 71 91	algidas.basevicius@kaunoklinikos.lt
3.	Doc. dr. Skaidra Valiukevičienė	LSMU Odos ir venerinių ligų klinikos vadovė	32 68 06	skaidra.valiukeviciene@kaunoklinikos.lt
4.	Dr. J. Makštienė	LSMU Patologinės anatomijos klinikos lektorė	32 68 79	jurga.makstiene@gmail.com

Dalyko programos aprašas:

1. Dalyko programos poreikis (paskirtis, t.y. argumentuotai pagrįsti tokios dalyko programos poreikį)

Odos navikai yra vieni dažniausių onkologinių ligų, su kuriomis susiduria dermatovenerologai ir kitų specialybių gydytojai - onkologai, radiologai, chirurginio profilio specialistai, patologai, šeimos gydytojai. Didėjantis sergamumas odos karcinoma, didėjantis sergamumas ir mirtingumas odos melanoma, imunohistocheminių tyrimų plėtra, specifinių molekulinų žymenų atradimas, palankus naujų biologinių vaistų plėtrai, sudaro šios programos aktualumą. Dermatoonkologija yra multidisciplininė medicinos sritis, todėl dalyko programa apjungia dermatologijos, onkologijos, patologijos bei radiologijos aktualiausių teorinių ir praktinių žinių sklaidą. Šioje programoje bus dėstoma apie odos navikų skaitmeninę dermatoskopiją, sarginių limfmazgių radionuklidinę diagnostiką, rutinines ir specialias dermatopatologijos technologijas, įskaitant odos navikų citologiją, histologiją, imunohistochemiją, ir atskirų navikų atvejais - molekulinę biologiją. Bus skiriamas dėmesys odos ir poodžio ultragarso tyrimų pagilintų teorinių ir praktinių žinių įgijimui, PET panaudojimui odos navikų išplitimo diagnostikai. Programa sudarys galimybę pagilinti teorines ir praktines žinias apie odos navikų gydymo ypatumus (chirurginiai ir destruktiniai gydymo metodai, šviesos terapija, vietinio poveikio imunomodulatoriai ir citostatikai, spindulinio gydymo ypatumai, chemoterapijos, imunoterapijos ir biologinės terapijos indikacijas).

2. Dalyko programos tikslai. Įsisavinti odos navikų klinikinės, morfologinės ir radiologinės diagnostikos bei gydymo ypatumus.

3. Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai. Dalyko programa apima 160 val. studijas, iš kurių:

14 val. sudaro paskaitos, kurių metu doktorantams suteikiamos teorinės žinios.

50 val. sudaro seminarai, kurių metu doktorantai, dirbdami su dėstytoju ar individualiai, pritaiko teorines žinias praktikoje ir mokslinėje veikloje.

96 val. sudaro savarankiškas darbas, kurio metu doktorantai studijuoja rekomenduotą literatūrą, atlieka praktines užduotis, ruošiasi seminarams ir egzaminui.

4. Metodinis dalyko programos aprūpinimas.

LSMU Odos ir venerinių ligų klinika vykdo odos melanomos ir kitų piktybinių odos navikų epidemiologinius ir klinikinius tyrimus; sukaupta diagnostinė ir gydomoji medicininė įranga (fotodinaminio gydymo įranga, elektrokoaguliacijos ir krioterapijos sistemos, skaitmeninės dermatoskopijos ir siaskopijos, aukšto dažnio ultragarso įranga, skaitmeninis dermatohistopatologijos mikroskopas). Klinikos praktinę bazę Kauno klinikose sudaro ambulatorijos skyrius (apie 19 tūkst. apsilankymų per metus), 16 lovų stacionaras (gydosi apie 600 pacientų per metus), 4 lovų dienos stacionaras (gydosi apie 800 pacientų per metus). *Onkodermatologijos sektorius* – apima apie 37 proc. ambulatorinių ir 4 proc. stacionaro ligonių srauto. Klinikos gydytojai bendradarbiaudami su kitais Kauno klinikų padaliniais specializuojasi odos melanomų, limfomų, epitelio navikų ir ikinavikinių ligų ankstyvosios diagnostikos bei gydymo srityse. Duomenų bazėje sukaupta apie 3000 skaitmeninių odos ligų vaizdų archyvas. Doktorantai darbo dienomis gali naudotis klinikos biblioteka, kurioje yra apie 240 vadovėlių lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis, iš jų trečdalis – paskutiniųjų 5 metų leidybos. Prieinami periodiškai prenumeruojami recenzuojami mokslo žurnalai: *Medicina, Journal der Deutschen Dermatologischen Gesellschaft, Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology*. Patologinės anatomijos klinikoje kartą per mėnesį rengiamas neaiškių ligonių klinikos ir dermatohistopatologijos aptarimas. Du kartus per savaitę vyksta bendros ligonių vizitacijos, konsiliumai ir neaiškių ligonių aptarimai ambulatorijos skyriuje.

LSMU Patologinės anatomijos klinikos histologinė, imunohistocheminė, *in situ* technologijų laboratorinė įranga atitinka analogiškų Europos šalių laboratorijų standartus. Yra vaizdų analizės sistema (optinis mikroskopas su didelės skiriamosios galios objektyvais, didelės skiriamosios gebos skaitmeninė kamera su šaldomuoju staliuku, vaizdų analizės programa vaizdų registravimui, dekonvoliucijai ir analizei). Seminarų metu naudojamas daugiagalvis diskusinis mikroskopas, kur tą patį optinį vaizdą gali stebėti 14 tyrėjų. Klinikoje yra visos tirtos diagnostinės medžiagos duomenų bazė, preparatų ir parafininių blokų archyvas (daugiau 10 metų tyrimų duomenys).

Literatūros sąrašas pateiktas 1 priede.

6. Įvertinimas Suminis balas (100% balų): 50% savarankiško darbo + 50% baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo.

TEORINĖ DALIS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Odos navikų klasifikacija ir etiopatogenezė	2 val.	Prof. dr. Skaidra Valiukevičienė
2.	Gerybinių odos navikų diagnostika ir gydymas	2 val.	Prof. dr. Skaidra Valiukevičienė
3.	Piktybinių odos navikų diagnostika, gydymas ir prognozė	2 val.	Prof. dr. Skaidra Valiukevičienė

4.	Odos navikų spindulinio gydymo ir chemoterapijos principai	2 val.	Prof. dr. Elona Juozaitytė
5.	Ultragarsinių tyrimų reikšmė odos navikų diagnostikoje	2 val.	Prof. dr. Algidas Basevičius
6.	Morfologinių tyrimų galimybės diagnozuojant odos navikus.	2 val.	dr. Jurgita Makštienė
7.	Morfologinė odos navikų klasifikacija, augimo bei metastazavimo dėsningumai	2 val.	dr. Jurgita Makštienė

TEORINĖ-PRAKTINĖ DALIS

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Odos navikų morfologinė diagnostika 1.1 Epiteliniai navikai: 1.1.1. Ikinavikinės būklės 1.1.2. Gerybiniai 1.1.3. Piktybiniai navikai 1.2. Melanocitų kilmės navikai: 1.2.1 Apgamai: morfologija, klasifikacija 1.2.2. Piktybinė melanoma: morfologija, klasifikacija 1.2.3. Diferencinė morfologinė gerybinių ir piktybinių navikų diagnostika 1.4. Jungiamojo audinio navikai. 1.5. Limfoproliferaciniai navikai: 1.5.1. Morfologinė klasifikacija 1.5.2. Morfologinė diferencinė diagnostika 1.6. Odos priedų navikai 1.7. Kraujagyslių ir limfagyslių navikai odoje 1.8. Nervinio audinio navikai 1.9. Metastaziniai odos navikai 1.9.1. Imunohistochemijos taikymas diferencinėje odos navikų diagnostikoje.	18 val.	dr. Jurgita Makštienė
2.	Gerybinių odos navikų diagnostika ir gydymas 2.1. Pigmentinių apgamų diferencinė diagnostika: 2.1.1. Nevusinių ląstelių apgamai 2.1.2. Melanocitų kilmės intraepiderminiai apgamai 2.1.3. Melanocitų kilmės intraderminiai apgamai 2.1.4. Neinvaziniai fizikiniai odos navikų tyrimai (dermatoskopija, siaskopija, aukšto dažnio ultragarsas, konfokalinė mikroskopija) 2.2. Kraujagyslinės kilmės navikai 2.3. Cistos 2.4. Kiti epidermio, tikrosios odos ir odos priedų navikai	8 val.	Prof. dr. Skaidra Valiukevičienė
3.	Piktybinių odos navikų diagnostika ir gydymas 3.1. Bazalinių ląstelių vėžio diagnostika ir gydymas 3.2. Plokščiųjų ląstelių vėžio diagnostika ir gydymas 3.3. Melanomų klasifikacija, diagnostika ir gydymas. Sarginių limfmazgių biopsijos reikšmė	8 val.	Prof. dr. Skaidra Valiukevičienė

	3.4. Odos limfomų klasifikacija, diagnostika ir gydymas		
4.	Odos navikų spindulinio gydymo, chemoterapijos ir biologinės terapijos principai. Odos navikų metastazavimo ypatybės 4.1. Odos navikų spindulinio gydymo ypatumai 4.2. Chemoterapijos, imunoterapijos ir biologinės terapijos indikacijos, sergant odos navikais. Chemoterapijos ir imunoterapijos pašaliniai reiškiniai, jų profilaktikos būdai 4.3. Limfadenopatijos. Odos navikų metastazavimo į limfmazgius ypatumai 4.4. Kitų piktybinių navikų plitimo odoje simptomai, jų diferencinė diagnostika su pirminiais odos navikais	8 val.	Prof. dr. Elona Juozaitytė
5.	Ultragarsinių tyrimų reikšmė odos navikų diagnostikoje 5.1. Žemo dažnio (7,5 – MHz) ultragarsiniai tyrimai: 5.1.1. Tyrimo principai 5.1.2. Indikacijos 5.1.3. Limfmazgių pažeidimų diagnostiniai kriterijai (reaktyviniai limfmazgių pokyčiai, metastaziniai limfmazgių pokyčiai) 5.2. Aukšto dažnio (20 – MHz) ultragarsiniai tyrimai: 5.2.1. Tyrimo principai 5.2.2. Indikacijos 5.2.3. Odos ir minkštųjų audinių pažeidimų diagnostiniai kriterijai 5.3. Radionuklidinė diagnostika ir PET dermatoonkologijoje	8 val.	Prof. dr. Algidas Basevičius

SAVARANKIŠKAS DARBAS

Savarankiškam darbui skirta 96 val. Jo metu doktorantai studijuoja naujausią literatūrą, parengia pasirinkto studijų dalyko tema referatą ar apžvalginį straipsnį.

Rekomenduojama literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo leidykla/ el. išteklius, metai
1.	Braun-Falco's Dermatology 3rd Edition	Burgdorf WHC, Plewig G, Wolf HH, Landthaler M.	Springer – Verlag Berlin Heidelberg New York, 2009
2.	Histopathologie der Haut	Kerl H, Garbe C, Cerroni L, Wolff HH.	Springer – Verlag Berlin Heidelberg New York, 2003
3.	WHO classification of tumours. Skin tumours	Philip E. LeBoit, Günter Burg, David Weedon, Alain Sarasin	IARC Press Lyon, 2006
4.	Skin pathology, second edition	David Weedon	Elsevier science, 2002
5.	McKee's pathology of the skin 4-th edition	Eduardo Calonje, Thomas Brenn, Alexander Lazar, Phillip H McKee	Elsevier Saunders 2012
6.	Nonmelanocytic tumors of the skin	James W. Patterson, MD, FACP Mark R. Wick, MD, FASCP	American Registry of Pathology Washington, DC in collaboration with the Armed Forces Institute of Pathology Washington, DC 2006
3.	Patologinė anatomija. Ligos ir sindromai, kai vyrauja odos pažeidimas	Stalioraitytė E, ir kt.	Naujasis Lankas, Kaunas, 2001
4.	Guidelines for the Management of Dermatopathology	European Dermatology Forum	http://www.euroderm.org/content/guidelines 2011
5.	Guidelines for Dermatology in Europe / The management of basal cell carcinoma/ actinic keratoses/ melanoma and lymphoma	European Dermatology Forum/Sterry W, et al. (eds.)	http://www.euroderm.org/content/guidelines 2009

Numatomų dėstytojų sąrašas:

- Dalyko programoje dėstysiantys profesoriai arba vyriausieji mokslo darbuotojai:
Prof. dr. Elona Juozaitytė.
Prof. dr. Algidas Basevičius.
Prof. dr. Skaidra Valiukevičienė,
- Kiti dalyko programos dėstytojai:
Dr. Jurgita Makštienė